

СУДЯ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

вул. Жилянська, 14, Київ, 01033

Бізнес-омбудсмену

Роману ВАЩУКУ

вул. Спаська, буд. 30-А,
БЦ „Поділ Плаза“,
Київ,
04070

info@boi.org.ua

Шановний пане Романе!

У провадженні Конституційного Суду України перебуває справа за конституційним поданням Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини щодо відповідності Конституції України (конституційності) приписів другого речення абзацу другого, абзацу третього частини першої статті 12, абзацу другого пункту 3 розділу „Прикінцеві положення“ Закону України „Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану“ від 15 березня 2022 року № 2136–ІХ зі змінами (далі – Закон).

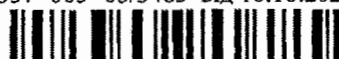
Відповідно до приписів частини четвертої статті 59 Закону України „Про Конституційний Суд України“ та для забезпечення повного й об’єктивного розгляду справи прошу Вас висловити позицію стосовно порушених у конституційному поданні питань, а також дати відповідь на такі запитання:

– яка правомірна мета приписів другого речення абзацу другого, абзацу третього частини першої статті 12, абзацу другого пункту 3 розділу „Прикінцеві положення“ Закону, що унормовують питання щодо відпусток, зважаючи на умови воєнного стану в Україні;

– які обставини в діяльності роботодавців обумовлюють потребу в юридичному регулюванні, запровадженому оспорюваними приписами Закону;

– наскільки широко роботодавці в Україні користуються правом, що його передбачено оспорюваними приписами Закону (у взаємозв’язку з частиною першою статті 12 Закону), і в яких галузях це найбільш поширено;

– чи наявна кореляція між виконанням конкретними роботодавцями (підприємствами) державних замовлень для потреб оборони й користуванням ними цим правом;

– чи можна досягти цілей запровадженого оспорюваними приписами Закону регулювання іншими, менш обтяжливими для працівників, заходами, якими саме.

Прошу надати відповідь до 28 жовтня 2025 року.

Додаток: копія конституційного подання на 9 арк.

З повагою

суддя-доповідач

Віктор ГОРОДОВЕНКО

Рада бізнес-
омбудсмена

Кому: Судді-доповідачу Конституційного
Суду України – пану Віктору
Городовенку

Email: inbox@ccu.gov.ua

Від: Ради бізнес-омбудсмена

Email: info@boi.org.ua

Вих. №4086 від 28 жовтня 2025р.

Шановний пане Городовенко!

Висловлюємо Вам свою повагу та у відповідь на лист Конституційного Суду України від 10.10.2025 № 357-005-05/3483 (Лист) повідомляємо наступне.

Листом Раді бізнес-омбудсмена (Рада) запропоновано висловити позицію щодо низки питань, пов'язаних із конституційним зверненням Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини щодо відповідності Конституції України (конституційності) приписів другого речення абзацу другого, абзацу третього частини першої статті 12, абзацу другого пункту 3 розділу «Прикінцеві положення» Закону України «Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану» (зі змінами, далі - **Закон №2136-IX**).

Згадане конституційне звернення стосується офіційного тлумачення норм Закону №2136-IX про право роботодавця за своїм рішенням надавати невикористані у період дії воєнного стану дні відпустки без збереження заробітної плати або їх перенесення на період після припинення або скасування воєнного стану, якщо тривалість щорічної основної відпустки працівника становить більше 24 календарних днів, за винятком обмежень, встановлених частиною 3 статті 12 Закону №2136-IX.

Описані вище норми Закону №2136-IX втрачають чинність з моменту використання днів відпусток, які були перенесені на період після припинення або скасування воєнного стану та, на переконання заявників, мають ознаки невідповідності Конституції України. У зв'язку із цим в Листі Раді запропоновано надати позицію стосовно практичного застосування згаданих вище норм Закону №2136-IX.

Рада розуміє, що зазначені у зверненні питання мають виняткове правове та соціальне значення, оскільки стосуються гарантованого Конституцією України права громадян на відпочинок та належного захисту трудових прав у період воєнного стану. Від тлумачення і конституційної оцінки положень Закону № 2136-IX залежить, чи буде забезпечено баланс між інтересами працівників і роботодавців, а також дотримання принципів верховенства права, соціальної справедливості та правової визначеності.

Водночас Рада, на жаль, не має можливості надати позицію з порушених у Листі питань у зв'язку з тим, що вони виходять за межі мандату Ради.

Рада є постійно діючим консультативно-дорадчим органом Кабінету Міністрів, що функціонує на підставі Положення про Раду бізнес-омбудсмена, схваленого постановою Уряду від 26.11.2014 № 691 (Положення). За змістом п. 7 Положення порядок подання, взяття на розгляд та розгляду скарг від суб'єктів підприємництва визначено Регламентом Ради (Регламент)¹.

¹ Режим доступу: https://boi.org.ua/wp-content/uploads/2023/08/rules-of-procedure_boc-final_2023_ukr-1.pdf

Згідно з п. 6.1.1 Регламенту бізнес-омбудсмен розглядає скарги щодо можливого вчинення корупційних діянь та/або інших порушень законних інтересів суб'єктів підприємництва внаслідок дій або бездіяльності, включаючи рішення, з боку органів державної влади та органів місцевого самоврядування, суб'єктів господарювання, що перебувають у сфері їх управління, та їхніх посадових осіб (**Недобросовісна Поведінка**).

Відповідно до зазначеного пункту Регламенту *«порушення законних інтересів суб'єкта підприємництва»* може мати місце тоді, коли орган державної влади або місцевого самоврядування, чи суб'єкт господарювання, що перебуває у сфері їх управління, чи їхні посадові особи, приймають рішення, вчиняють дії або допускають бездіяльність щодо суб'єкта підприємництва, якщо такі рішення, дії або бездіяльність суперечать законодавству.

Крім того, згідно з пунктом 7.1.1 Регламенту, подати скаргу бізнес-омбудсмену щодо можливої Недобросовісної Поведінки може будь-яка фізична особа або юридична особа, що провадить підприємницьку діяльність в Україні (суб'єкти підприємництва).

Відповідно до положень абзацу 2 частини 1 статті 2 Закону України «Про особливості регулювання діяльності юридичних осіб окремих організаційно-правових форм у перехідний період та об'єднань юридичних осіб» підприємництвом є господарська діяльність, що здійснюється з метою одержання прибутку.

Таким чином, компетенція Ради обмежується питаннями, що стосуються взаємодії бізнесу з органами державної влади, а не внутрішніх трудових відносин між роботодавцем і працівником. Відповідно, Рада не отримувала скарг щодо відповідних питань та не володіє належною та об'єктивною інформацією щодо них, яка могла б бути використана Конституційним Судом України в межах розгляду справи.

Водночас ми щиро дякуємо Конституційному Суду України за звернення та висловлюємо готовність до подальшої взаємодії й обміну інформацією у межах наших повноважень, якщо виникатиме потреба в аналізі питань, пов'язаних із захистом прав підприємців або взаємодією бізнесу з органами державної влади.

Вдячні за взаємодію.

З повагою –

Бізнес-омбудсмен

Роман Ващук

inbox@ccu.gov.ua

Від: Рада бізнес-омбудсмена <office@boi.org.ua>
Надіслано: 28 жовтня 2025 р. 14:02
Кому: inbox@ccu.gov.ua
Тема: Email "OUT-2025/10/28-4086"
Вкладення: OUT-2025-10-28-4086_COC, Constitutional Court of Ukraine.pdf

Доброго дня,

Надсилаємо листа . Просимо повідомити реєстраційні реквізити у відповідь на цей емейл.

З повагою,
Команда Бізнес-омбудсмена
www.boi.org.ua

